

Schakend Nederland - juni 1996

Prof. dr. H.J. van den Herik:

Grootmeesters domineren in Aegon-toernooi

Het 11e AEGON-toernooi is een geweldig succes geworden. De schakers zijn blij, de programmeurs zijn tevreden, de organisatie van AEGON is dik in zijn sas en de verslaggevers hebben veel materiaal om over te schrijven.

De drie voorspellingen (zie SN 96-4, p. 16) gingen over 1996, 1998 en 1999. Met het bekend zijn van de uitslag kunnen we over 1996 iets zeggen. De voorspelde uitslag was 160-140 voor de computers; in werkelijkheid werd het 162½-137½ voor de computers; een resultaat dat bij menigeen respect afdwong voor de speelsterkte van de computers. Voor de voorspelling van deze computers bij de eerste acht moeten we eigenlijk in discussie. We herhalen daartoe de uitslag nog even 1. Seirawan 6; 2. Van der Wiel, Vaganian 5½; 4. Speelman 5; 5-14 Quest, Hoeksema, Hartoch, Cifuentes, Ligterink, Christiansen, Now, Nimzo, Rebel 7 en Capture 4½. Het resultaat is dus vijf programma's bij de eerste veertien. Niet echt een geweldige prestatie.

Deelnemers

Het toernooi kende 50 menselijke deelnemers en 50 computerprogramma's, die elkaar in een mens-computer ontmoeting zes keer bestreden. Onder de menselijke deelnemers bevonden zich negen IGMs en acht IMs. De speelsterkte van het gehele deelnemersveld liep van 1700 tot 2600 ELO-punten. Als we de resultaten van de negen grootmeesters bezien dan kan het niet anders of de conclusie is: computers zijn sterk, maar in het algemeen nog niet van sterk grootmeesterniveau. De grootmeesters scoorden 41½ uit 54 (77%). De meesters deden het duidelijk minder: 26 uit 48.

Grootmeesters domineren in AEGON-toernooi

■ JAAP VAN DEN HERIK

De organisatie was perfect, vooral door te zorgen voor 35 Pentiums van 166 MHz en 16 (of soms 32) MB geheugen. Drie deelnemers brachten een Pentium Pro mee (200 MHz). De gewone schaakcomputers bleven bij dit snelheidsgeweld duidelijk achter. Ook nu weer waren er mensen die beweerden dat er de laatste jaren door de programmeurs weinig vooruitgang was geboekt. Ik weet niet waarop zo'n opmerking gebaseerd is, maar onwaar is het zeker. De opmars in speelsterkte is gestaag en ondubbelzinnig. Toegegeven, het is altijd moeilijker om in het tijdsgewicht zelve de stijging juist aan te geven. Aan de sceptici zou ik willen vragen: kunt u in de afgelopen tien jaar een moment aanwijzen waarop de speelsterkte op het huidige niveau kwam?

Ronde 1

De computers wonnen met 27-23, de grootmeesters scoorden 8 uit 9. Van der Wiel, winnaar van het 10e AEGON-toernooi begon opnieuw veelbelovend.

Van der Wiel-Pandix

Vanuit de diagramstelling speelde Van der Wiel tegen Pandix voortvarend als volgt: 21. f4 De6 22. Df3 h6 23. e5 Pd5 24. f5 Dc6 25. Lc1 Pb4 26. Dg3 Pxa2 27. f6 g6 28. Lxh6 De6 29. Lg7 Zwart geeft het op.

Ronde 2

De mensen wonnen met 27-23. Seirawan won tegen Comet de kortste computerpartij uit zijn carrière. Het programma was op de 8e zet uit zijn boek.

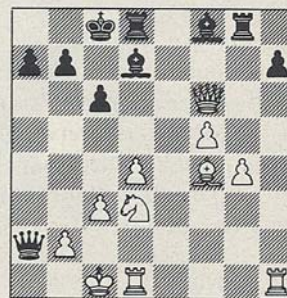

Seirawan-Comet

10. ..., f5 11. exf5 Txf5 12. Ld3 Tf8 13. Pg5 Pb6 14. Pxd7 Kxd7 15. Dh5+ Kg8 16. Lxg6 Ld4+ 17. Kh1 Dd7 18. f5 Pa6 19. Lh6 Zwart geeft het op.

Ronde 3

De computers wonnen met 30½-19½. Vijf spelers en een computer (Quest) hebben 3 uit 3. Bronstein ging ten onder tegen Quest.

Quest-Bronstein

Schakend Nederland - juni 1996

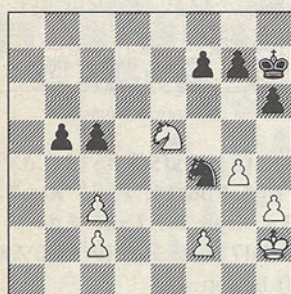
Prof. dr. H.J. van den Herik:

Grootmeesters domineren in Aegon-toernooi

27. ..., Txb4 28. De5 Txf4 29. Dxf4 c5 30. Txb7 c4 31. Pe1 Da1 + 32. Kd2 Dxb2 + 33. Pc2 Db6 34. Ta1 a6 35. f6 Ld6 36. Df3 Db5 37. Th5 Db6 38. Thh1 Lc6 39. Df5 + Kb8 40. Th7 Tf8 41. f7 Dd8 42. Tb1 Ka7 43. Pe3 Ld7 44. De4 Lc6 45. d5 Lc5 46. Kc1 La3 + 47. Kc2 La4 + 48. Kd2 Lc5 49. De5 Lb5 50. Ta1 Db6 51. Tg7 Ld7 52. Pxc4 Dh6 + 53. Kc2 Lb5 54. Pa5 Dh4 55. d6 La4 + 56. Kd3 Lb6 57. Pxb7 Lc6 58. Pc5 Lb5 + 59. Kc2 Df2 + 60. Kb3 Txf7 61. Pxa6 Lxa6 62. Db5.

Ronde 4

De computers wonnen met 27-23. Drie spelers staan nog op 4 uit 4. Cifuentes was een van hen. Hij won in het eindspel van Zarkov.

Zarkov-Cifuentes

48. Kg3 Pe2 + 49. Kf3 Pxc3 50. Pxf7 Kg6 51. Pd6 b4 52. h4 Kf6 53. Pb7 Pa4 54. Pd6 Ke5 55. Pe4 Kd4 56. g5 hxg5 57. hxg5 c4 58. Pd6 Pc3 59. Pf5 + Kd5 60. Pe7 + Kc5 Wit geeft het op.

Ronde 5

De computers wonnen met 25½-24½. Seirawan en Van der Wiel op 100%. De overwinning van grootmeester Ree was het meest opmerkelijk. Hitech zag een mat in twee niet.

Zwart speelde 41. ..., Db1 + 42. Tf1 en raakte toen volledig het

Ree-Hitech

spoor bijster met 42. ..., Db6. Er volgde 43. Dg4 + Kh7 44. Tf7 + Kh8 45. Dg7 mat.

Ronde 6

De computers wonnen met 29½-20½. Alleen IGM Yasser Seirawan handhaafde zich op 100%. Van der Wiel moest remise toestaan aan Quest. Seirawan speelde zijn favoriete opening en toen Nightmare N lang rokeerde was het snel gebeurd.

Seirawan-Nightmare N

13. 0-0 Dc5 14. Da4 Lxc3 15. Lxc3 a5 16. Tc1 Thg8 17. b4 axb4 18. axb4 Dd6 19. c5 bxc5 20. bxc5 Dd7 21. La5 Zwart geeft het op.

Conclusie

Het gegeven overzicht is duidelijk in het voordeel van de mensen. De bedoeling was om aan te geven waar de computers nog zwak zijn. Het 11e toernooi is een mijlpaal geweest en vormt een bron van inspiratie voor onderzoekers.